

František Bartoš dialektolog, pedagog a národopisec

Konference k 100. výročí úmrtí tvořila jeden z vrcholů Roku Františka Bartoše, během něž probíhají závažné akce a kulminují několikaleté přípravné práce zaměřené k tomuto výročí v mnoha podobách.

Probíhá cyklus návštěv školní mládeže, přednášky, besedy, koncerty a výstavy pro veřejnost v Muzeu jihovýchodní Moravy ve Zlíně, vrcholí a bilancují se plány k tomuto výročí, z nichž pro naše soubory je nejdůležitější reedice etnografického a folkloristického díla F. Bartoše v Edici Zlínský kraj, ke které se vrátíme na závěr této zprávy. Publikace Bibliografie díla Františka Bartoše, Zlín 1997 a Tabulkový životopis Františka Bartoše, Zlín 1998, obě od A. Devátové a K. Pavlišťáka, budou převedeny do elektronické podoby a vystaveny na internetu.

Záměrem bylo uvedení nových poznatků, badatelských výsledků a zařazení díla Františka Bartoše z hlediska dosavadních výzkumů v jednotlivých oborech, do nichž svým dílem, převážně zakladatelským, přispěl. Konference se zúčastnilo přes 20 účastníků, bylo předneseno 23 příspěvků, jejichž autory byli převážně vědečtí pracovníci z Moravy, a z výsledků konference bude vydán sborník, který předem doporučuji k seznámení, je tam mnoho zajímavého i pro nás.

Příspěvky nepřekračovaly stanovený rozsah a probíhaly v přátelském a kolegiálním duchu. Osobnosti, stojící v čele zlínského muzea, odvedly bezvadnou režisérskou práci, která se promítla ve věcnosti a obsažnosti příspěvků, za nimiž se rýsuje letitá badatelská, vědecká a publikační činnost velkých jmen, známých z vědeckých ústavů Akademie, University, muzejí a etnografických a folkloristických institucí. Výsledky jsou enormně zajímavé i pro okruh laiků z důvodu harmonického ladění s praxí.

Pořadatelé byly dvě příspěvkové organizace, Muzeum jihovýchodní Moravy ve Zlíně a Krajská knihovna Františka Bartoše. Význam jména vědce, jenž dal pevné základy několika oborům, signalizuje i spolupráce statutárního města

Zlín. Dalšími spolupracovníky byly Česká národopisná společnost, Ústav evropské etnologie Masarykovy univerzity Brno, Etnologický ústav AV ČR a Ústav pro Jazyk český AV ČR. Záštitu převzal hejtman Zlínského kraje a primátor Statutárního města Zlín.

V předvečer výročního dne úmrtí 9.6.2006 se bude konat pietní akt u hrobu Františka Bartoše na mladcovském hřbitově. V domě umění ve Zlíně zazní v podání Filharmonie Bohuslava Martinů a Městského divadla Zlín k poctě Františka Bartoše 30.11.2006 slavnostní koncert z děl L. Janáčka, B. Martinů, V. Nováka a z odkazu Františka Bartoše dětem. Koncerty folklorních souborů v regionu připomínají jubileum v rámci svých plánovaných aktivit.

Společenský večer, zakončující první den jednání, se konal v muzeu. Seznámil nás se způsobem, jakým se pan profesor vítal na návštěvách a připravil nás tak i na obřad rozloučení druhého dne, kdy jsme na závěr zopakovali jeho pochvalu božího daru vonícího Valašskem.

Pro soubory písní a tanců, pro které je dílo Františka Bartoše nepominutelné a nepostradatelné, dosud těžko dosažitelné, je důležitá reedice

etnografického a folkloristického díla F. Bartoše. Vydává ji Krajská knihovna F. Bartoše za přispění Muzea jihovýchodní Moravy. V Edici Zlínský kraj byly již v nakladatelství Zlínského kraje vydány. Nové národní písně moravské. Lid a národ I. a II. Postupně budou připojeny svazky: Moravský lid (2006) souhrnný svazek se studii Moravská svatba, Deset rozprav lidopisných a Líšeň. reprint posledního díla, jímž bude reedice završena, Kytice z lidového básnictva našim dětem, ilustrovaná Adolfem Kašparem. Ceny jsou na dnešní dobu víc než příznivé, neváhejte, objednejte a nedivte se, bude-li už něco rozebráno. Využijte internetových stránek Krajské knihovny Františka Bartoše www.kfbz.cz/edicni_cinnost.htm nebo na telefonu 576011531, 603809649 (Beata Severinová).

Celkově doporučuji informace obsažené ve vydaných publikacích, najdete v nich velice zajímavé počtení, právě tak jako v materiálech vydaných Muzeem jihovýchodní Moravy ve Zlíně www.muzeum.zlin.cz. Zvlášť zajímavá jsou Acta Musealia, z nichž č. 2001/2 věnuje 55 stránek životnímu jubileu osobnosti etnochoreologie a zpracování dřeva PhDr. Karla Pavlišťáka (to není vtip, i když to tak vypadá, jen jsem spojila dvě krajnosti jeho širokého působení). Zaujal mě i Časopis pro kulturu a společenské dění ZVUK, který je čtenářům Zlínského kraje asi dostatečně znám, ale

ženská z Prahy na jeho obsah s nadšením hledí a listuje. Zkrátka – cesta na konferenci stála za víc než vzdálenost z Prahy.

Upřímně děkuji všem organizátorům za pozornost, věnovanou pohodě účastníků. Kromě toho všeho oceňuji vstřícnost a laskavost nahodilých kontaktů z nádrazí a ulic, dospělých i dětských, které neváhají pomoci s kufrem cestou z vlaku a v orientaci až na žádoucí místo. Při odjezdu jsem se podívala na nebe a užasle sledovala průsvitná bílá oblaka, plující po modromodrém nebi nad jasně zelenými stromy zlínského parku. A to byl všední den, jen v pocitu vzácně sváteční, jako po očistě duše koncertem symfonického orchestru, který prezentoval přípravný tým konference Muzea jihovýchodní Moravy ve Zlíně, vedeného PhDr. Ivanem Plánkou. 25.–26.4.2006 Zlín, sál Alternativa.

Barbora Čumpelíková

Zamyšlení nad Národopisnou slavností v Letohrádku Kinských

Byla to přehlídka harmonie krásy, muzikální dovednosti a elegance pohybu spolu s jiskřivou radostí, zaznamenává své pocity a dojmy návštěvník opouštějící Letohrádek Kinských v závěru onoho památného víkendového večera 20. a 21. května 2006. Májové kouzlo přírody pečlivě udržovaného parku obklopujícího Letohrádek – sídlo obnoveného Národopisného muzea v Praze – umožňuje větší usebrání mysli, než jak tomu bývá při návštěvách jiných kulturních událostí, kdy vzápětí nás pohlcuje hluk a rychlost dopravního ruchu. Na monitoru návštěvníkovy pomyslné obrazovky defiluje znovu pásmo tanců s muzikou a zpěvem spojené pestrou škálou lidových krojů jednotlivých účinkujících skupin. Program národopisné slavnosti byl vskutku velkolepý. Záměr a realizace choreografie seznámit návštěvníka s nejzajímavějšími oblastmi rezervoárů dosud živého folklorního

bohatství prostřednictvím jeho nejtýpčtějších reprezentantů se nepochybně vydařil. Myšlenka představit různorodost tance v několika regionech, například tance vyjadřujícího mentalitu určitého blahobytu (Haná), či výrazový pohyb kladoucí důraz na dynamiku až rozbujelé veselí (východní Čechy), až po tanec vyjadřující lyrické vyznání námluv, prováděné spíše mimikou obličeje, nebo tanec s vážným zádumčivým laděním, zachytila zároveň rozmanitost a krásu národní kultury.

Bohužel, v přípravě národopisné slavnosti se méně zdařila spolupráce

Příspěvky z domova i ze zahraničí